

**Region Skåne
Skånes universitetssjukvård
Avd Forskning och Utbildning
HTA Skåne**

Health Technology Assessment (HTA)

Utlåtande

PREOPERATIV TVÄTT MED KLOORHEXIDIN

Publikationsdatum: 2018-05-16

Sammanfattning

Genomgången av bästa tillgängliga litteratur visar att inga studier hittills kunnat påvisa någon övertygande minskning av postoperativa infektioner genom preoperativ tvätt med klorhexidin. Kvaliteten på litteraturen i ämnet har av författarna av de systematiska översikterna mestadels bedömts som låg. Bristen på högkvalitativa jämförande studier gör det svårt att dra säkra slutsatser.

Frågeställare

Jörgen Wenner, VO kirurgi och urologi, Sund

Resurspersoner

Folke Johnsson, HTA-handledare, HTA Skåne

Eva-Karin Karlsson, informatiker, HTA Skåne

Fokuserad fråga

Är preoperativ tvätt med klorhexidin bättre än utan klorhexidin för att förebygga postoperativa sårinfektioner.

Evidensprövning

Litteratursökning

- En aktuell HTA-rapport från HTA-centrum, Västra Götalandsregionen har identifierats, Rahm (2015); "Preoperativ klorhexidintvätt"¹. Inkluderar endast studier på "ren kirurgi".
- Webster (2015). Preoperative bathing or showering with skin antiseptics to prevent surgical site infection, Cochrane database of systematic reviews 2015².

HTA Skåne utförde en litteratursökning för att identifiera prospektiva randomiserade studier publicerade efter rapporterna ovan som kan tänkas ändra deras resultat.

Litteratursökningarna från Rahm 2015 uppdaterades 2018-04-25 i databaserna Embase, PubMed, Cinahl, CRD och Cochrane Library för perioden 2015-2018. 296 studier identifierades efter att dubletter borttagits. Inga prospektiva randomiserade studier identifierades.

Beskrivning och resultat från funna artiklar

Funna artiklar refereras utifrån abstract enligt nedan. Evidensgradering enligt GRADE gjord av respektive författare.

HTA Skåne har inte gjort någon ytterligare kvalitetsvärdering av den redovisade litteraturen.

Rahm (2015)

Sårinfektion (SSI)

Klorhexidin jämfört med placebo studerades i fyra RCT med icke signifikanta skillnader mellan grupperna i samtliga. Effektuppskattning i en metaanalys var RR 0,85 (95%CI: 0,68 till 1,07, p=0,18)

Slutsats: Preoperativ CHX-dusch jämfört med placebotvätt kan resultera i liten eller ingen skillnad i sårinfektioner vid ren kirurgi.

Begränsat vetenskapligt underlag (GRADE ⊕ ⊕ ○ ○).

Klorhexidin jämfört med tvål studerades i tre RCT och en kohortstudie utan signifikanta skillnader mellan grupperna. Effektuppskattningen (metaanalys) var RR 1,04 (CI 95%: 0,58 till 1,86, p=0,91).

Slutsats: Det är osäkert huruvida förekomsten av sårinfektioner skiljer sig åt efter preoperativ CHX-dusch jämfört med preoperativ tvätt med tvål.

Otillräckligt vetenskapligt underlag (GRADE ⊕ ○ ○ ○).

Klorhexidin jämfört med ingen preoperativ tvätt studerades i två RCT varav en visade färre sårinfektioner, 1,7% respektive 4,6% (p< 0,01), i CHX gruppen jämfört ingen tvätt gruppen. I

---

den andra RCTn sågs ingen signifikant skillnad (37,5% i CHX jämfört 28,1% i "ingen tvätt" gruppen, n.s.). Effektoppskattningen (metaanalys) var RR 0,70 (CI 95%: 0,19 till 2,58, p=0,59).

Slutsats: Det är osäkert huruvida förekomst av sårinfektioner skiljer sig åt efter preoperativ CHX-dusch jämfört ingen preoperativ tvätt.

Otillräckligt vetenskapligt underlag (GRADE ⊕ ○ ○ ○).

Klorhexidin jämfört med lokal tvätt studerades i en RCT med 1,7% sårinfektioner i CHX gruppen jämfört 4,2% (p<0,05) i gruppen med lokal tvätt.

Slutsats: Det är osäkert huruvida förekomst av sårinfektioner skiljer sig åt efter preoperativ CHX-dusch jämfört lokal preoperativ tvätt.

Otillräckligt vetenskapligt underlag (GRADE ⊕ ○ ○ ○).

Klorhexidin jämfört med ingen preoperativ tvätt instruktion studerades i en RCT och två kohortstudier. Ingen av studierna fann några signifikanta skillnader mellan grupperna avseende sårinfektioner: 2% i CHX gruppen jämfört 0% respektive 2% i kontrollgrupperna.

Slutsats: Det är osäkert huruvida förekomsten av sårinfektioner skiljer sig åt efter preoperative CHX-dusch jämfört ingen preoperativ tvätt instruktion.

Otillräckligt vetenskapligt underlag (GRADE ⊕ ○ ○ ○).

Webster (2015)

Detta är en femte uppdatering av en systematisk översikt ursprungligen publicerad 2004.

Klorhexidin jämfört med placebo resulterade inte i en statistiskt signifikant minskning av SSI; den relativa risken för SSI (RR) 0.91 (95% konfidensintervall (CI) 0.80 to 1.04). Om bara studier med hög kvalitet användes i jämförelsen var RR för SSI 0.95 (95%CI 0.82 till 1.10).

Starkt vetenskapligt underlag (GRADE ⊕ ⊕ ⊕ ⊕).

Tre studier med totalt 1443 deltagare jämförde två med klorhexidin, när resultaten sammanfördes fanns det ingen skillnad i risken för SSI (RR 1.02, 95% CI 0.57 till 1.84).

Otillräckligt vetenskapligt underlag (GRADE ⊕ ○ ○ ○).

Tre studier med totalt 1192 patienter jämförde tvätt med klorhexidin med ingen preoperativ tvätt. I en stor studie fann man en statistiskt signifikant skillnad till förmån för tvätt med klorhexidin (RR 0.36, 95%CI 0.17 till 0.79). De mindre studierna fann ingen skillnad mellan patienter som tvättade sig med klorhexidin och de som inte genomgick preoperativ tvätt.

Otillräckligt vetenskapligt underlag (GRADE ⊕ ○ ○ ○).

Referenser

1. Rahm C, Adlerberth I, Erichsen Andersson A, Freadrich K, Jivegård L, Kullgren A, Svanberg T, Wold A, Sjögren P. Chlorhexidine wash prior to clean surgical procedures [Preoperativ klorhexidintvätt]. Göteborg: Västra Götalandsregionen, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, HTA-centrum; 2015. Regional activity-based HTA 2015:83
2. Webster J, Osborne S. Preoperative bathing or showering with skin antiseptics to prevent surgical site infection. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2015, Issue 2. Art. No.: CD004985. DOI: 10.1002/14651858.CD004985.pub5.